

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ
(КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ)»**

*(для студентів 5 курсу всіх форм навчання за спеціальностями 7.03060101 та
8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)»)*

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Ділове адміністрування (корпоративне управління)» (для студентів 5 курсу всіх форм навчання за спеціальностями 7.03060101 та 8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Г. Ю. Штерн. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 22 с.

Укладач: Г. Ю. Штерн

Рецензент: проф., к.е.н. Є. М. Кайлюк

Затверджено кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві, протокол засідання № 3 від 19.10.2011 р.

© Г. Ю. Штерн, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	9
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	10
1.5. Анотації дисципліни.....	11
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	13
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	13
2.2. Зміст дисципліни.....	14
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	16
2.4. План лекційного курсу.....	17
2.5. План практичних занять.....	17
2.6. Самостійна робота студентів.....	18
2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	18
2.8. Інформаційно-методичне забезпечення.....	20

ВСТУП

Система корпоративного управління являє собою організаційну модель, за допомогою якої акціонерні товариства представляють й захищають інтереси своїх інвесторів. Ця система може містити в собі багато чого: від ради директорів до схем оплати праці виконавчої ланки й механізмів оголошення банкрутства. Тип застосовуваної моделі корпоративного управління залежить від структури підприємства, що існує в рамках ринкової економіки, і відображає сам факт поділу функцій володіння й управління сучасною корпорацією.

Мета та завдання вивчення дисципліни «Корпоративне управління» – опанування системою теоретичних знань, умінь та практичних навичок в галузі корпоративного управління.

Предмет вивчення – система корпоративного управління та організаційно-економічний механізм її функціонування на мікро - та макрорівнях, формування механізму розвитку інтегрованих корпоративних утворень, а також система відносин між акціонерами, менеджерами та іншими зацікавленими особами для забезпечення балансу їх інтересів, яка спрямована на ефективну діяльність підприємства.

Таким чином, система корпоративного управління поєднує в собі норми законодавства, нормативних положень і практику господарювання в приватному секторі, що дозволяє суспільству залучати фінансові й людські ресурси, ефективно здійснювати господарську діяльність і продовжувати своє функціонування, підвищувати вартість акцій і підтримувати інтереси всіх суб'єктів корпоративних відносин. Отже, корпоративне управління можна розглядати як сукупність юридичних і соціально-поведінкових норм і правил, у рамках яких функціонує корпорація, і на базі яких будуються взаємини між всіма її учасниками.

Лекційний та практичний матеріал курсу готує студентів до самостійної роботи в акціонерних товариствах та дає можливість опанувати:

- навички формування організаційної культури корпоративного типу;

- навички дослідження середовища АТ як середовища інтересів зацікавлених груп”;
- навички узгодження діяльності представницьких, виборних та виконавчих органів управління АТ;
- навички формування систем стратегічного управління корпораціями, в тому числі шляхом впровадження систем стратегічного планування, моніторингу та контролінгу;
- навички трансформації систем управління АТ;
- оволодіти уміннями застосування інструментів економічного та організаційного механізмів управління корпораціями різного типу, в тому числі з частками ДКП;
- оволодіти уміннями застосування методичних підходів та методів оцінки ефективності корпоративного управління.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з нормативними документами та законодавчими актами.

Програма розроблена на основі:

- ОПП вищої освіти України ГСВО магістра спеціальності 8.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)”, 2011 р.
- ОПП вищої освіти України ГСВО спеціаліста спеціальності 7.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)”, 2011 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план 8.03060101 спеціальності „Менеджмент організацій і адміністрування ”, 2011 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план 7.03060101 спеціальності „Менеджмент організацій і адміністрування ”, 2011 р.

Програма ухвалена кафедрою Менеджменту та маркетингу у міському господарстві, протокол № 3 від 19.10.2011 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисциплін

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення з понятійним апаратом, термінологією, використовуваної в сучасній практиці корпоративного управління, опанування системою теоретичних знань, умінь та практичних навичок в галузі корпоративного управління (згідно ОПП).

Предмет дисципліни – система корпоративного управління та організаційно-економічний механізм її функціонування на мікро- та макrorівнях, формування механізму розвитку інтегрованих корпоративних утворень, а також система відносин між акціонерами, менеджерами та іншими зацікавленими особами для забезпечення балансу їх інтересів, яка спрямована на ефективну діяльність підприємств.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- знати:

- сутність, принципи та моделі корпоративного управління;
- місце корпоративного управління в загальній системі управління підприємством;
- чинне законодавство в Україні з корпоративного управління;
- зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на систему корпоративних відносин;
- типи, категорії та характерні ознаки акцій як пайових цінних паперів, процедури випусків цінних паперів;
- органи корпоративного управління та учасників корпоративних відносин;

- вміти:

- проводити аналіз системи корпоративного управління акціонерного товариства;
- формувати органи управління акціонерного товариства згідно з їх функціями та статутом;
- розробляти положення про органи управління акціонерних товариств;

- готувати документи для проведення загальних зборів акціонерів, наглядових рад;
- узгоджувати діяльність представницьких, виборних та виконавчих органів управління корпоративного підприємства;
- володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень у системі корпоративного управління.

Навчальна дисципліна «Ділове адміністрування (Корпоративне управління)» належить до циклу нормативних дисциплін.

*Місце дисципліни у структурно-логічній схемі навчального плану -
- після вивчення ОПП 5 „ Менеджмент організацій”.*

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль Ділове адміністрування (Корпоративне управління)
для спеціальності 7.03060101 (3.5/126)

Модуль Ділове адміністрування (Корпоративне управління)
для спеціальності 8.03060101 (4.5/162)

Змістовий модуль 1.1. Сутність корпоративного управління.

Тема 1. Сутність корпоративного управління.

Історія появи й етапи становлення корпоративної форми власності у світі. Різновиди організаційних об'єднань корпоративного типу. Корпоративні права в системі управління.

Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління. Корпоративне середовище підприємства. Основні характеристики корпоративної форми бізнесу. Інтереси основних груп учасників корпоративних відносин.

Функції корпоративного управління.

Тема 2. Механізми корпоративного управління

Система корпоративних відносин, акціонерне товариство як об'єкт

корпоративного управління. Структура управлінських органів та принципи їх функціонування. Рівні складності корпоративних структур і прийняття господарських рішень.

Формування і реалізація корпоративних інтересів. Проектування корпоративних структур. Форми корпоративного контролю, захист прав акціонерів.

Тема 3. Цінні папери акціонерного товариства

Акції, їх види та типи. Види вартості акцій. Правовідносини власності щодо акцій, відповідальність акціонерів. Категорії акції та права власників різних категорій акцій. Порядок реєстрації акцій. Порядок переходу права власності на акції.

Змістовий модуль 1.2. Інфраструктура корпоративного управління

Тема 4. Стандарти і моделі корпоративного управління.

Міжнародні стандарти корпоративного управління.

Існуючі моделі корпоративного управління, їх сутність і вплив на економіку країни. Корпоративна реструктуризація економіки України.

Національні принципи корпоративного управління, розробка і впровадження принципів корпоративного управління в діючу практику діяльності акціонерних товариств.

Тема 5. Зовнішнє середовище корпоративного управління.

Державне регулювання корпоративного сектора. Форми і функції державного регулювання.

Суб'єкти управління державними підприємствами та корпоративними правами. Особливості організаційного та економічного механізму управління корпораціями з державними частками.

Тема 6. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності.

Обіг корпоративних цінних паперів. Сутність та роль національної депозитарної системи у корпоративному управлінні. Прямі й опосередковані учасники національної депозитарної системи. Особливості переходу права власності на корпоративні права.

Фінансові посередники в системі корпоративного управління.

Конфлікт інтересів. Регулювання конфлікту інтересів за допомогою внутрішніх корпоративних документів

Змістовий модуль 1.3. Ефективність діяльності корпоративних структур

Тема 7. Розкриття інформації про діяльність корпоративного підприємства

Система розкриття інформації. Порядок розкриття регулярної та особливої інформації.

Надання акціонерним товариством інформації своїм акціонерам.

Тема 8. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях.

Матеріально – технічні та фінансові потоки в корпораціях. Система критеріїв ефективності корпоративної структури і досягнення інтегральної ефективності. Економічний потенціал корпоративного об'єднання.

Управління капіталом у корпораціях, методи оцінки капіталу

Тема 9. Ризики створення і функціонування корпоративних структур. Особливості антикризового управління в корпораціях. Управління рухом акцій. Корпоративний аудит. Корпоративна культура.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 1.1 – Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки спеціалістів та магістрів

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
Проводити системний аналіз діяльності організації з використанням сучасних методик з позицій системного підходу	виробнича	планувальна
Забезпечувати ефективну систему аналітичного діагностування ризику, негативного впливу і наслідків дестабілізуючих внутрішніх і зовнішніх факторів середовища корпоративної організації	виробнича	організаційна, управлінська

1	2	3
Здійснювати аналіз та оцінку позиції корпоративної організації на фінансовому, фондовому ринку	виробнича	організаційна, управлінська
Аналізувати і оцінювати механізми впливу конфліктів інтересів зацікавлених у діяльності корпоративної організації груп на результати її діяльності	виробнича	організаційна, управлінська
Оцінювати та формувати інвестиційний портфель корпоративної організації, її діяльність на ринку цінних паперів	виробнича	організаційна, управлінська
Планувати і здійснювати підготовку проведення загальних зборів акціонерів, органів управління акціонерним товариством	виробнича	планувальна, організаційна
Забезпечувати правомочність діяльності, слідкуючи за змінами у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах	виробнича	планувальна, організаційна
Обґрунтовувати вибір та зміни правової форми господарювання в умовах кризи	виробнича	організаційна, управлінська
Брати участь у проектуванні і формуванні складних корпоративних структур, аналізувати діючі структури управління	виробнича	планувальна, організаційна, управлінська
Формувати систему документів-регламентів регулювання організаційних відносин	виробнича	організаційна,
Забезпечувати узгодження інтересів організації та її власників на основі принципів корпоративного управління	виробнича	управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч.посібник –Харків ХНАМГ, 2008.-273 с.
2. Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління: Навчальний посібник. - Харків: Еспада, 2003. - 688 с.
3. Козаченко Г.В., Воронкова А.Е. Корпоративное управление: Учебник для вузов. - К.: Либра, 2004. - 368 с.
4. Принципи корпоративного управління України - К.: ДКЦПФР, 2003. - 35 с.
5. Штерн Г.Ю. Ситуационные задачи и практические задания для практических занятий по курсу « Корпоративное управление» для магистров направление « Менеджмент». - Харьков, ХНАГХ, 2005 – 89 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни
«Ділове адміністрування (Корпоративне управління)»

Корпоративне управління – ключове питання при створенні ефективної ринкової економіки, заснованої на верховенстві права. Мета даного курсу ознайомити студентів з системою теоретичних знань, умінь та практичних навичок в галузі корпоративного управління. Предметом цієї дисципліни є система корпоративного управління та організаційно - економічний механізм її функціонування на мікро- та макрорівнях, формування механізму розвитку інтегрованих корпоративних утворень, а також система відносин між акціонерами, менеджерами та іншими зацікавленими особами для забезпечення балансу їх інтересів, яка спрямована на ефективну діяльність підприємств, залучання нових інвестицій. Також в данному курсі розглядається суть корпоративного управління, функції корпоративного управління, формування і реалізація корпоративних інтересів, моделі корпорацій, інфраструктура корпоративного управління, ефективність діяльності корпоративних структур.

Synopsis of discipline program
"Business Administration
(Corporate Governance)"

Corporate governance is a key question during the creation of effective market economy founded on the law leadership. The aim of this course is to acquaint the students with the system of theoretical knowledge, skills and practical experience in the field of corporate governance. The subject of this discipline is a system of corporate governance and organizational and economical mechanism of its functioning on the micro- and macro levels and forming of a mechanism of integrated corporate formations development. It is also a system of relationship between stockholders, managers and other concerned persons for providing a balance of their interests that is directed to the effective activity of enterprises and attraction of new investments.

Аннотация программы учебной дисциплины
«Деловое администрирование (Корпоративное управление)»

Корпоративное управление – ключевой вопрос при создании эффективной рыночной экономики, основанной на верховенстве права. Цель данного курса ознакомить студентов с системой теоретических знаний, умений и практических навыков в области корпоративного управления. Предметом данной дисциплины является система корпоративного управления и организационно - экономический механизм ее функционирования на микро- и макроуровнях, формирование механизма развития интегрированных корпоративных образований, а также система отношений между акционерами, менеджерами и другими заинтересованными лицами для обеспечения баланса их интересов, которая направлена на эффективную деятельность предприятий, привлечение новых инвестиций. Также в данном курсе рассматривается сущность корпоративного управления, функции корпоративного управления, формирование и реализация корпоративных интересов модели корпораций, инфраструктура корпоративного управления, эффективность деятельности корпоративных структур.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента денного відділення за спеціальностями та видами навчальної роботи

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Обсяг у годинах для спеціальності 7.03060101			Обсяг у годинах для спеціальності 8.03060101		
	Л	П	СРС	Л	П	СРС
Тема 1. Сутність корпоративного управління.	1	2	4	2	2	4
Тема 2. Механізми корпоративного управління	3	8	14	8	8	20
Тема 3. Цінні папери акціонерного товариства	2	4	8	2	2	10
Тема 4. Стандарти і моделі корпоративного управління	2	4	10	4	2	20
Тема 5. Зовнішнє середовище корпоративного управління	2	2	4	4	2	6
Тема 6. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності.	2	4	10	4	2	20
Тема 7. Розкриття інформації про діяльність корпоративного підприємства	2	4	10	4	2	10
Тема 8. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	2	4	6	4	2	6
Тема 9. Ризики створення і функціонування корпоративних структур	2	4	6	4	2	6
Загалом	18	36	72	36	24	102

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи спеціальності 7.03060101 становить 75 % до 25% , для спеціальності 8.03060101 - 50 % до 50 %.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль Ділове адміністрування (Корпоративне управління)

для спеціальності 7.03060101 (3.5/126)

Модуль Ділове адміністрування (Корпоративне управління)

для спеціальності 8.03060101 (4.5/162)

Змістовий модуль 1.1. Сутність корпоративного управління.

Тема 1. Сутність корпоративного управління.

Історія появи й етапи становлення корпоративної форми власності у світі. Різновиди організаційних об'єднань корпоративного типу. Корпоративні права в системі управління.

Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління. Корпоративне середовище підприємства. Основні характеристики корпоративної форми бізнесу. Інтереси основних груп учасників корпоративних відносин

Функції корпоративного управління.

Тема 2. Механізми корпоративного управління

Система корпоративних відносин, акціонерне товариство як об'єкт корпоративного управління. Структура управлінських органів та принципи їх функціонування. Різні рівні складності корпоративних структур і прийняття господарських рішень.

Формування і реалізація корпоративних інтересів. Проектування корпоративних структур. Форми корпоративного контролю, захист прав акціонерів.

Тема 3. Цінні папери акціонерного товариства

Акції, їх види та типи. Види вартості акцій. Правовідносини власності щодо акцій, відповідальність акціонерів. Категорії акції та права власників різних категорій акцій. Порядок реєстрації акцій. Порядок переходу права власності на акції.

Змістовий модуль 1.2. Інфраструктура корпоративного управління

Тема 4. Стандарти і моделі корпоративного управління.

Міжнародні стандарти в практиці корпоративного управління.

Існуючі моделі корпоративного управління, їх сутність і вплив на економіку країни. Корпоративна реструктуризація економіки України.

Національні принципи корпоративного управління, розробка і впровадження принципів корпоративного управління в існуючу практику діяльності акціонерних товариств.

Тема 5. Зовнішнє середовище корпоративного управління.

Державне регулювання корпоративного сектора. Форми і функції державного регулювання.

Суб'єкти управління державними підприємствами та корпоративними правами. Особливості організаційного та економічного механізму управління корпораціями з державними частками.

Тема 6. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності.

Обіг корпоративних цінних паперів. Сутності та роль національної депозитарної системи у корпоративному управлінні. Прямі й опосередковані учасники національної депозитарної системи. Особливості переходу права власності на корпоративні права.

Фінансові посередники в системі корпоративного управління.

Конфлікт інтересів. Регулювання конфлікту інтересів за допомогою внутрішніх корпоративних документів

Змістовий модуль 1.3. Ефективність діяльності корпоративних структур

Тема 7. Розкриття інформації про діяльність корпоративного підприємства

Система розкриття інформації. Порядок розкриття регулярної та особливої інформації.

Надання акціонерним товариством інформації своїм акціонерам.

Тема 8. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях.

Матеріально – технічні та фінансові потоки в корпораціях. Система критеріїв ефективності корпоративної структури і досягнення інтегральної ефективності. Економічний потенціал корпоративного об'єднання.

Управління капіталом у корпораціях, методи оцінки капіталу

Тема 9. Ризики створення і функціонування корпоративних структур.

Особливості антикризового управління в корпораціях. Управління рухом акцій. Корпоративний аудит. Корпоративна культура.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями наведений у табл. 2.2.1 та 2.2.2.

Таблиця 2.2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для спеціальності 7.03060101

Модулі та змістові модулі	Всього кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1.	3.5/126	18	36	-	72
ЗМ 1.1.	1.5/46	6	14	-	26
ЗМ 1.2.	1.0/40	6	10	-	24
ЗМ 1.3.	1.0/40	6	12	-	22

Таблиця 2.2.2 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для спеціальності 8.03060101

Модулі та змістові модулі	Всього кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1.	4.5/162	36	24	-	102
ЗМ 1.1.	1.5/58	12	12	-	34
ЗМ 1.2.	1.5/54	12	6	-	46
ЗМ 1.3.	1.5/40	12	6	-	22

2.4. План лекційного курсу

Таблиця 2.3 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

Зміст	Кількість годин за спеціальностями	
	7.03060101	8.03060101
Тема 1. Сутність корпоративного управління.	1	2
Тема 2. Механізми корпоративного управління	3	8
Тема 3. Цінні папери акціонерного товариства	2	2
Тема 4. Стандарти і моделі корпоративного управління	2	4
Тема 5. Зовнішнє середовище корпоративного управління	2	4
Тема 6. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності.	2	4
Тема 7. Розкриття інформації про діяльність корпоративного підприємства	2	4
Тема 8. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	2	4
Тема 9. Ризики створення і функціонування корпоративних структур	2	4
Загалом	18	36

2.5. План практичних занять

Плани практичних занять для студентів наведений у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – План практичних занять

Зміст	Кількість годин за спеціальностями	
	7.03060101	8.03060101
Тема 1. Сутність корпоративного управління.	2	1
Тема 2. Механізми корпоративного управління	8	10
Тема 3. Цінні папери акціонерного товариства	4	1
Тема 4. Міжнародні стандарти корпоративного управління	4	1
Тема 5. Зовнішнє середовище корпоративного управління	2	1
Тема 6. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності.	4	4
Тема 7. Розкриття інформації про діяльність корпоративного підприємства	4	4
Тема 8. Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	4	1
Тема 9. Ризики створення і функціонування корпоративних структур	4	1
Загалом	36	24

2.6. Самостійна навчальна робота студента

Для опанування матеріалу дисципліни "Корпоративне управління" окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Самостійна робота студента передбачає самостійне опанування студентом теоретичного та лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, а також формування в електронному вигляді завдань власного варіанта з подальшим завантаженням на сайт Центру дистанційного навчання до курсу «Корпоративне управління».

Самостійна робота студентів забезпечена методичними матеріалами, що розташовані у курси «Корпоративне управління» на сайти Центру дистанційного навчання Харківської національної академії міського господарства. Для їх використання студенти повинні зареєструватися на сайті й записатися на навчальний курс.

2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних занять.
2. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
3. Проведення модульного контролю.
4. Проведення іспиту.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форм навчання наведені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Виконання завдань та ситуаційних задач Тестування	20
ЗМ 1.2. Виконання завдань та ситуаційних задач Тестування	20
ЗМ 1.3. Виконання завдань та ситуаційних задач. Тестування	20
Іспит у формі тестового контролю у електронному вигляді	40
Всього за модулем 1	100 %

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- 2) виконання поточного контролю;

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом за усіма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі у вигляді тестів після того, як розглянуто весь теоретичний матеріал в межах кожної теми (табл. 2.5) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів. Тестування проводиться за допомогою системи MOODLE Центру дистанційного навчання. Тестові завдання містять запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності.

Проведення підсумкового контролю (екзамену) з Модулю 1

Умовою допуску до екзамену є те, що сума накопичених балів за всіма змістовими модулями повинна бути не менш, ніж 39 балів (системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою).

Екзамен здійснюють у вигляді тестування у реальному часі на сайті Центру дистанційного навчання ХНАМГ з курсу «Копоративне управління».

Таблиця 2.6 – Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного оцінювання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	F

2.8. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч.посібник –Харків ХНАМГ, 2009.-253 с.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3
2. Задохайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління: Навчальний посібник. - Харків: Еспада, 2003. - 688 с.	ЗМ1, ЗМ2,
3. Козаченко Г.В., Воронкова А.Е. Корпоративное управление: Учебник для вузов. - К.: Либра, 2004. - 368 с.	ЗМ3
4. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Украины: Уч. пособие. – Харьков: Эспада, 2001. – 288 с.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3

1	2
2. Додаткові джерела <i>(довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)</i>	
1. Гражданский кодекс Украины - Харьков: Консум, 2003. – 528 с.	ЗМ1, ЗМ2
2. Хозяйственный кодекс Украины - Харьков: Консум, 2003. – 252 с.	ЗМ1, ЗМ2
3. Закон Украины " О хозяйственных обществах " с изменениями и дополнениями.	ЗМ1, ЗМ2
4. Закон України ” Про цінні папери і фондовий ринок ” № 3480 - IV // Відомості Верховної Ради	ЗМ1, ЗМ2
5. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: Навч. посібник. - К.: Знання-Прес, 2002.- 317 с.	ЗМ2, ЗМ3
6. Гриньова В.М., Попов О.Є. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні. – Харків: Вид. ХДЕУ, - 2003. - 324 с.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3
7. Храброва И.А. Корпоративное управление: вопросы интеграции. Аффилированные лица, организационное проектирование, интеграционная динамика. - М.: Альпина, 2000.- 198 с.	ЗМ1, ЗМ3
3. Методичне забезпечення <i>(реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)</i>	
1. Корпоративне управління.Тексти лекцій.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3
2. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч.посібник –Харків ХНАМГ, 2005.-253 с.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3
3. Штерн Г.Ю. Ситуационные задачи и практические задания для практических занятий по курсу „ Корпоративное управление» для магистров направление « Менеджмент». - Харьков, ХНАГХ, 2005 – 89 с.	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Ділове адміністрування (корпоративне управління)»

*(для студентів 5 курсу всіх форм навчання за спеціальностями 7.03060101 та
8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)»)*

Укладач: **ШТЕРН** Галина Юріївна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 288 Р

Підп. до друку 26.03.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16
Ум. друк. арк. 0,9
Зам. № 8058

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.